

HRIECH MOJŽIŠA A ÁRONA

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ:

4 Moj 20 a 21; Ján 3,14.15; Jak 4,4-15

ZÁKLADNÝ VERŠ

Vystúp na vrchol Pisgy a rozhliadni sa na západ, na sever, na juh a na východ! Dobré sa rozhliadni! Jordán už neprekročíš. 5 Moj 3,27

Po rokoch putovania púšťou Izrael konečne došiel do Kádeš-Barney na južnej hranici zaslúbenej krajiny. Po všetkom, čo prežili, po všetkých ťažkých lekciách, ktoré ich chcel Hospodin naučiť, po všetkých súdoch a trestoch, ktoré prišli na tých, čo sa otvorene búrili, by si človek myslel, že Izraeliti budú konečne pripravení a dovolia Bohu, aby využil ich plný potenciál. Ako však vieme, nebolo to celkom tak.

Tento týždeň budeme študovať tému, ktorá sa v Biblii stále znovu opakuje: Božia milosť a milosrdenstvo v protiklade k nevere, hriechu a nevďačnosti jeho ľudu. Od Adama a Evy v Edene až po súčasnú laodicejskú cirkev (Zj 3,14-18), stále znovu pozorujeme Božiu milosť a milosrdenstvo v zaobchádzaní s tými, ktorí sa nedožadujú splnenia zaslúbení o víťazstve, viere a svätosti. Súčasne vidíme Božiu ochotu odpustiť tým, ktorí sa potkli a padli, dokonca tým, ktorí by určité veci mali najlepšie vedieť – ako napríklad sám veľký Mojžiš. V slabej chvíli, keď bol netrpezlivý a možno aj arogantný, prestal sa dívať na Boha, ktorý preňho urobil tak veľa. Ak teda Mojžiš padol, čo potom my ostatní?

KEĎ VELIKÁNI PADNÚ

Keď v izraelskom tábore v Kádeš-Barney prestala tiecť voda, Izraeliti mali veľkú príležitosť hľadať pomoc u Boha. V minulosti sa o nich vždy postaral, tak prečo by to teraz malo byť inak? Oni však rýchlo zabudli, ako to bolo kedysi. Prišli za Mojžišom a Áronom s tými istými sťažnosťami.

❓ Prečítaj si 4 Moj 20,1-13. Čo prikázal Hospodin Mojžišovi urobiť a čo Mojžiš urobil? Čo si myslíš, prečo tento pokorný, verný a oddaný Boží služobník prejavil taký netypický nedostatok viery a dôvery?

Na jednej strane ľahko pochopíme Mojžišovo sklamanie a zlyhanie. Po prvé, práve pochoval svoju sestru a určite ešte cítil smútok a bolesť z tejto straty. A potom, Mojžiš počul v podstate rovnaké sťažnosti, ako pred rokmi od ich otcov... No v Božích očiach nič z toho neospravedlňuje jeho správanie.

„Zo skaly vyrazil mohutný prúd vody, ktorá uspokojila potreby všetkých. Mojžiš sa však dopustil veľkej chyby. V jeho prejave bolo viac rozčúlenia, než svätého roztrpčenia nad zneuctením Boha... Keď Hospodin svojho sluhu naliehavo žiadal, aby ľudu oznámil Božie posolstvo, Mojžiš obvinil Izraelcov sám a tak svojvoľne, že zarmútil Božieho Ducha a ľudu veľmi ukrivdil. Tým prejavil nedostatok trpezlivosti a sebaovládania. Izraelcom poskytol možnosť zapochybovať, či sa Mojžiš vždy správal podľa Božích pokynov a či sa oni vôbec dopúšťali hriechov. Podľa mienky ľudu Mojžiš svojím správaním urazil Boha práve tak, ako oni. Jeho počínanie teda zasluhuje už od začiatku pokarhanie a výčitku. Konečne sa im naskytla zámienka, aby mohli odmietnuť všetky výčitky, ktoré im Boh oznamoval prostredníctvom svojho služobníka.“ (PP 309; PP 417)

Aj ten najvernejší a najusilovnejší Hospodinov služobník má byť opatrný. Tento hriech je horší práve preto, že sa ho dopustil niekto, kto dostal veľké výsady. Koľkokrát bol Mojžiš svedkom prejavu Božej moci? Stále znovu bol svedkom neuveriteľného zjavenia Pána Boha. Napriek tomu všetkému si dovoľil vyzdvihnúť seba! Aká výstraha pre nás!

❓ Zamysli sa, kedy ťa niekto tlačil do kúta, takže si urobil niečo neuvážené a hriešne. Ako často si si želal, aby si mohol vrátiť čas späť a napraviť túto chybu? Čo si sa naučil z tejto príhody? Ako ti to pomôže neurobiť rovnakú chybu druhýkrát?

ÁRONOVA SMRŤ

- ?** Prečítaj si 4 Moj 20,23-29. Ktoré myšlienky vynikajú v súvislosti s Áronovou smrťou? Čo si z toho môžeme vziať pre seba, nech robíme akúkoľvek prácu pre Pána?

Kapitola 20 sa začína smrťou Márie a končí smrťou Árona. Je jasné, že staršia generácia vymiera a na ich miesto prichádza nová. To isté pozorujeme aj dnes v cirkvi. Jedna generácia odchádza a ich úlohy preberá ďalšia generácia. Vyplyva z toho jedna kľúčová otázka: Do akej miery sa nová generácia poučila z chýb, ale aj úspechov tej predošlej generácie?

Všimni si rozdiel v zázname o smrti Márie a Árona. O jej smrti je zmienka v jednom krátkom verši. Takmer máme dojem, že jej smrť prišla náhle a nečakane. Je to v protiklade k smrti Árona, ktorá bola jasne predpovedaná.

Skôr ako Áron zomrel, Mojžiš, Áron a jeho syn Eleazár vyšli na vrch Hor, kde pred zrakom celého spoločenstva Mojžiš vyzliekol svojmu bratovi kňazské rúcho a obliekol ho svojmu synovcovi Eleazárovi. Veľmi silným symbolickým spôsobom tak znázornil prenesenie úlohy jednej generácie na ďalšiu. Aj keď Áron bol zanedlho „pripojený k svojmu ľudu“, dielo veľkňaza musí pokračovať. Inými slovami, dielo a poslanie cirkvi je väčšie a dôležitejšie než ktorýkoľvek muž alebo žena. Ak sa rozhodneme, svoju povinnosť môžeme konať verne, ale skôr či neskôr zo scény odídeme a tam, kde sme my skončili, nastúpia ďalší.

Sotva si vieme predstaviť, aká emocionálna bola táto skúsenosť pre všetkých prítomných. Mojžiš, vediac, že aj on určite čoskoro zomrie, vyzlieka svojmu bratovi sväté rúcho a oblieka ho svojmu synovcovi, Áronovmu synovi. Áron sa kaja zo svojich zlyhaní a pádov, pretože vie, že o chvíľu zomrie. Eleazár stojí pred svojím otcom, ktorý o chvíľu zomrie, a preberá ťažkú zodpovednosť veľkňaza. Pod vrchom stoja všetci Izraeliti a sledujú celý obrad.

- ?** Keby si mal zajtra zomrieť, aké dedičstvo a odkaz by si zanechal? Akú úlohu plníš v Božom diele? Ako môžeš lepšie využiť krátky čas, ktorý ti – rovnako ako komukoľvek z nás (Jak 4,4-15) – zostáva?

HRIECH NEVDAČNOSTI

Pretože Edom (potomkovia Ezava) nedovolil Izraelitom prejsť cez svoje územie, museli ho obísť. (4Moj 20,14-21) Edomiti žili na území, ktoré sa rozprestieralo južne od Mŕtveho mora smerom k Akabskému zálivu.

❓ Prečítaj si 4 Moj 21,1-5. Na čo sa ľud sťažoval? Uvažuj o všetkom, čo prežili a čím všetkým doposiaľ prešli. Môžeme ich sťažnosti nejako ospravedlniť?

Aj keď si mohli myslieť, že majú dôvod reptať a sťažovať sa, Hospodin s tým očividne nesúhlasil. Ved' každý deň svojej cesty prežívali zázrak Božieho milosrdenstva. Mali toľko vody, koľko potrebovali, dokonca aj na púšti; jedli chlieb z neba, „anjelský chlieb“ (Ž 78,25); boli v bezpečí a pod ochranou oblaku (ktorý im poskytoval tieň) cez deň a stĺpu ohňa v noci. Medzi vojakmi nikto nezoslabil. Nohy im na dlhej ceste neopuchli a šaty sa nezodrali. (5 Moj 8,3.4; Ž 105,37) Určite mali svoje zápasy, svoje problémy a svoj strach, podobne ako my. Ale ide o to, že keď sa sústredili len na tieto problémy, zabudli na požehnania, ktorými ich Boh už tak dlho obdarovával. Ich problém bol možno v tom, že si prestali vážiť Božie milosrdenstvo, milosť a starostlivosť a začali to brať ako samozrejmosť. Keď začneme brať veci ako samozrejmosť, veľmi ľahko sa môže stať, že na ne zabudneme.

❓ Ktoré veci berieš v živote ako samozrejmosť? V čom je to nerozumné?

Existuje na to jediný liek – deň čo deň ďakovať Bohu za všetko, čo nám dáva. To je dôvod, prečo je také dôležité Boha oslavovať. Boh nepotrebuje našu chválu; my potrebujeme Boha oslavovať tak veľmi, ako len vieme, pretože to nám stále pripomína, za čo všetko sme Bohu nesmierne vďační.

❓ Napíš svoj osobný oslavný žalm. Vymenuj v ňom všetko, za čo môžeš byť vďačný. Predstav si, že by si si ho každý deň zaspieval. Ako ťa to môže ochrániť pred hriechom nevďačnosti a nebezpečnou pascou, do ktorej ťa môže tento hriech priviesť?

OHNIVÉ HADY

Aj keď si ľudia mysleli, že majú oprávnený dôvod sťažovať sa, je jasné, že Hospodinovi sa nepáčila ich nespokojnosť. Po všetkých rokoch na púšti, po rokoch, keď videli, ako Boh medzi nimi pôsobí, nerobili nič iné, len sa sťažovali na to, že ich priviedol na púšť, aby tam zomreli! Nie div, že Hospodin už toho mal dosť. Najhoršie na ich sťažnostiach bolo to, že len nedávno zvíťazili nad Kanaánčami.

? **Prečítaj si 4 Moj 21,5-9. Opäť vidíme Mojžiša v roli prostredníka. Prečo, zvlášť teraz, ľud potreboval prostredníka?**

V Palestíne žije asi 35 druhov hadov. Niektoré sú veľmi jedovaté. Jedovaté hady, ktoré zaplavili púšť, nazvali „ohnivé hady“, a to kvôli strašným účinkom, ktoré vyvolalo ich uštipnutie. Keď sa Božia ochraňujúca ruka vzdialila od Izraela, tieto jedovaté stvorenia napadli veľký počet ľudí. Inými slovami, nebolo to tak, že Boh poslal hady na Izraelitov; skôr ich prestal chrániť a oni museli niesť dôsledky.

? **Ako dáva Ježiš do súvisu príbeh o hadoch s plánom spasenia? V akom zmysle sme všetci poštípání ohnivými hadmi? Ján 3,14.15**

Medený had na žrdi nestačil na to, aby zastavil štipanie a zabránil smrti. Ľudia sa naň museli pozrieť. Museli sa rozhodnúť poslúchnuť a potom prijať požehnanie tohto opatrenia. Podobne aj Ježišova smrť neprinesie automaticky svetu spasenie; jeho smrť je prostriedok spasenia. Ale tak, ako ľudia na púšti sa museli pozrieť, aj my sa musíme pozrieť na Ježiša a veriť, aby sme mohli prijať, čo nám tak slobodne a ochotne ponúka.

? **Ako sa v tvojom živote prejavila Kristova uzdravujúca moc? Ktoré ďalšie rany a bóle mu potrebuješ priniesť, aby ťa potešil, uzdravil a dal silu ísť ďalej napriek tomu, čo sa ti zdá ako neprekonateľný problém?**

PRVÉ VÍTAZSTVÁ

Takmer pred 40 rokmi sa Izrael pokúsil práve na tomto území zaútočiť na Kanaánčanov a utrpel ťažkú porážku. (4 Moj 14,40-45) Tá generácia už vymrela v priebehu 40-ročného putovania púšťou. Teraz bola pripravená nová generácia, aby nastúpila na miesto, kde stará skončila.

? Prečítaj si 4 Moj 21,10-33 a odpovedz na nasledujúce otázky:

Čo sľúbili Hebreji izraelskému kráľovi Síchonovi? Čo mu tým ponúkali?

Kto zaútočil na koho?

Aký rozdiel bol v tom, ako Izraeliti reagovali na kráľa Síchona a na kráľa Óga?

„Keby národy okolo Kanaánu neboli vzdorovali Božiemu slovu a neboli by Izraelcom bránili v postupe, Boh ich mohol ušetriť... Amorejci slúžili modlám a pre svoju veľkú zvrhlosť sa pripravili o právo na život. Boh ich však štyristo rokov nezvratnými dôkazmi upozorňoval, že je jediným pravým Bohom, stvoriteľom neba i zeme. Amorejci vedeli o všetkých Božích divoch, súvisiacich s vyslobodením Izraelcov z Egypta. Keby sa boli chceli vzdať modloslužby a nemravných skutkov, mohli poznať pravdu. Radšej však zostali pri svojich modlách a svetlo pravdy odmietli.“ (PP 324; PP 434)

Všimni si rozdiel v stratégii voči týmto dvom kráľovstvám. Pri snahe prejsť cez územie kráľa Óga nečítame o nijakej zdvorilej žiadosti. Hospodin vyhnať kráľa a jeho vojská z ich miest, ktoré „boli opevnené; mali vysoké múry s bránami a závorami“. (5 Moj 3,5) Pretože boli bez obrany, Izraeliti – ktorí prostredníctvom Mojžiša dostali Božie zaslúbenia o vedení – úplne porazili kráľa Óga a jeho amorejské vojsko.

Víťazstvo nad Síchonom a Ógom, amorejskými kráľmi v Zajordánsku, bolo zvečnené v piesni (Ž 135,10-12; 136,18-26) a pamäti národa. (Sud 11,18-22)

? O 40 rokov neskôr Izraeliti konečne vošli do zaslúbenej krajiny. Koľko času premárnili, čo všetko museli vytrpieť kvôli nedostatku viery a dôvery, napriek všetkým dôkazom o Božom vedení! Koľko vzácneho času si premrhal a nenapredoval vo viere? Ako sa naučiť viac dôverovať Božím zaslúbeniam a potom podľa nich konať, aby sme nemrhali vzácny čas?

ODPORÚČANÉ ŠTÚDIUM

V knihe *Patriarchovia a proroci* si prečítaj kapitoly Voda zo skaly, Cesta okolo Edomu, Dobytie Bášanu. (PP 306-326; PP 411-437)

„Kristus upútaval Nikodéma. Keď mu Spasiteľ objasňoval znovuzrodenie, zatúžil po tejto zmene aj vo svojom vnútri. Ako sa to mohlo stať? Na nevyslovenú otázku Ježiš odpovedal: Ako Mojžiš vyzdvihol na púšti hada, tak musí byť vyzdvihnutý aj Syn človeka, aby každý, kto na hada pohliadne, bude žiť. Ľud vedel, že tento had sám osebe im pomôcť nemôže. Bol to len symbol Krista. Tak ako bola táto podoba ničivých hadov vyvýšená v záujme ich uzdravenia, tak ten, ktorý prišiel ‘v tele podobnom hriešnemu’, mal im byť Vykupiteľom... Pre svoje uzdravenie z rán ani pre odpustenie svojich hriechov nemohli Izraeliti urobiť nič iné, než prejaviť vieru v Boží dar. Mali pohliadnuť a žiť.“ (TV 111.112; DA 174.175)

Toto už bolo Nikodémovi známejšie. Symbol vyvýšeného hada mu objasnil Spasiteľovo poslanie. Keď Izraeliti zomierali, lebo ich štípali jedovaté hady, Boh rozkázal Mojžišovi, aby urobil medeného hada a vyzdvihol ho v zhromaždení. V tábore potom zaznel oznam, že každý, kto na hada pohliadne, bude žiť. Ľud vedel, že tento had sám osebe im pomôcť nemôže. Bol to len symbol Krista. Tak ako bola táto podoba ničivých hadov vyvýšená v záujme ich uzdravenia, tak ten, ktorý prišiel ‘v tele podobnom hriešnemu’, mal im byť Vykupiteľom... Pre svoje uzdravenie z rán ani pre odpustenie svojich hriechov nemohli Izraeliti urobiť nič iné, než prejaviť vieru v Boží dar. Mali pohliadnuť a žiť.“ (TV 111.112; DA 174.175)

NÁMETY NA UVAŽOVANIE

- Zamyslite sa nad príbehom o hadoch. Uvažujte o konaní vo viere. Izraelitom bolo sľúbené, že ak sa pozrú na hada, budú ušetrení od istej smrti. To sa nedá rozumom vysvetliť. Ich život závisel od nadprirodzeného zásahu v ich prospech. Ako nám to približuje plán spasenia? Čo nám to chce povedať o tom, akí bezmocní sme bez Boha v otázke večného života? Ako by nás to malo viesť k pokore?
- Akým spôsobom môžeme – buď ako jednotlivci, alebo ako cirkev – urobiť rovnaké chyby ako Izraeliti? Prečo je vždy také ťažké vidieť svoje duchovné slabosti?

ZHRNUTIE

Táto časť Štvrtej Mojžišovej knihy sa sústreďuje na záver 40-ročného putovania. Počas smútku za svojou sestrou Máriou sa Mojžiš a Áron tak nahnevali, že sa dopustili hriechu voči Hospodinovi. Neskôr začali reptajúce spoločenstvo štípať smrtonosné hady. Keď sa však vo viere pozreli na medeného hada, ktorého Hospodin prikázal Mojžišovi urobiť a umiestniť pred nich, boli telesne i duchovne uzdravení. Na základe tejto pokorujúcej skúsenosti Hospodin umožnil Izraelitom dobyť Amorejčanov v Zajordánsku a obsadiť ich územie.